

Innovationsbokslut 2020

REGION STOCKHOLM INNOVATION

Innehåll

Ordförande har ordet	3
Bakgrund och sammanfattning	4
Integrerad Innovation	7
Internt utvecklingsarbete	10
Fler och bättre testmiljöer	15
Innovation och inköp	17
Innovationsprojekt Covid-19	21

Ordförande har ordet

För att möta både framtidens och nutidens utmaningar behövs ständig förbättring, och ett strukturerat sätt att snabbare införa och skapa nytta av innovationer i Region Stockholms alla verksamheter.

Stockholm har redan en unikt stark position som EU:s främsta innovationsregion, en tätposition som inte kan tas för given utan som kräver ständigt arbete för att fortlöpande utveckla och stärka innovationsklimatet. Region Stockholm har en viktig roll att spela i detta arbete. Innovationsförmågan i offentlig sektor är en nyckelfaktor till nya och smartare samhällstjänster, men också till tillväxt, jobbskapande och utveckling.

Hälso- och sjukvården har drabbats mycket hårt av pandemin, och innovationsarbetet under det gångna året har av naturliga skäl fokuserat på att hitta nyskapande lösningar som kan rusta vården för att ställa om verksamheten och lindra effekterna av pandemin. I tider av kris och påfrestning är behovet av innovation och utveckling som störst, och det är viktigt att Region Stockholms verksamheter ständigt utvecklas och förnyas. Som organisation behöver vi gå i takt med tiden för att vidmakthålla vår relevans och attraktivitet, och innovation och förnyelse måste därför alltid utgöra en naturlig del av verksamheternas arbete.

Regionfullmäktige beslutade 2020 om en reviderad Innovationsstrategi, som stärker uppdraget till alla regionens förvaltningar, bolag och verksamheter att organisera och finansiera sitt innovationsarbete. Strategin omfattar numera alla regionens kärnområden, inte bara hälso- och sjukvården. Detta är glädjande och viktigt för regionens fortsatta arbete med fokus på ökad innovationsförmåga!

Samhällsutvecklingen går i en allt raskare takt med ständigt nya tekniska lösningar och ökade förvänt-

ningar från både invånare och medarbetare, och därmed ökar även kraven på Region Stockholm. Den Innovationsfond som Region Stockholm har inrättat har varit ett viktigt verktyg för att underlätta denna utveckling, genom att erbjuda möjlighet till ekonomiskt stöd för praktiskt och verksamhetsnära innovationsarbete. Samspelet mellan centralt och lokalt innovationsstöd har visat sig

”

Det är omöjligt att inte bli djupt imponerad och stolt över den bredd av innovationsaktiviteter som medarbetare i Region Stockholm har bedrivit

vara dynamiskt, där lokala behov kan få centralt stöd för att snabbare kunna gå från idé till lösning. I denna skrift vill vi redovisa en del av allt det fantastiska arbete som fört regionens verksamheter framåt i en svår tid.

Det är omöjligt att inte bli djupt imponerad och stolt över den bredd av innovationsaktiviteter som medarbetare i Region Stockholm har bedrivit under det gångna året – trots så svåra och annorlunda omständigheter.

Jag vill rikta ett stort tack till alla medarbetare som, ofta i samverkan med externa partners i regionen, har gjort detta möjligt. Era insatser inspirerar fler att ta steget och utveckla den egna verksamheten!

Daniel Forslund
Ordförande
Innovations- och utvecklingsutskottet

Bakgrund och sammanfattning

Innovationsarbetet har under 2020 präglats av coronapandemin och att genomföra ny beslutad innovationsstrategi (RS 2019-0672). Strategin bygger på lärdomar från innovationsarbete som bedrivits under perioden 2016–2019 samtidigt som kommande utmaningar beaktas. Ett stort antal innovationer har utvecklats under 2020 i samband med Covid-19. Det arbetet beskrivs i en egen sektion i årets innovationsbokslut.

I enlighet med den nya innovationsstrategin har en samordningsgrupp för innovation inrättats. Den bereder och tar fram förslag till beslut om gemensamma strategiska innovationssatsningar för Region Stockholm.

Innovation ska vara ett självklart verktyg för att kontinuerligt utveckla, effektivisera och kvalitets-säkra verksamheten i Region Stockholms nämnder och bolag. Region Stockholm höjer stegvis sin innovationsförmåga med fler testmöjligheter för nya innovativa lösningar och arbete pågår för att stödja medarbetare att arbeta innovativt. Innovationsenheter finns på samtliga akutsjukhus, inom Stockholms läns sjukvårdsområde, trafik, kultur och inom Locum. Samverkan sker genom chefsgruppen för innovation och ett gemensamt innovationsnätverk och stöds av regionledningskontorets FoUI avdelning med enheten för innovation. Syftet är att strategiskt skapa förutsättningar för innovationsprojekt, att höja insikts- och kompetensnivån inom innovationsområdet och att öka möjligheter till systematik, samarbete, spridning och implementering.

En viktig del i att skapa förutsättningar för innovationsarbete är att identifiera och åtgärda hinder för innovation. Under 2020 har ett sådant arbete slutförts då anvisningar avseende hantering av anställdas immateriella rättigheter vid Region Stockholm publicerats (RS 2020-0470). Dessa ger ett stöd för arbetsgivare och anställda med handbok, fallstudier, frågor och svar och mallavtal.

Region Stockholm driver och utvecklar Innovationsfonden vars 15 miljoner kronor under 2020

finansierat genomförande av 55 innovationsprojekt, uppföljning, kommunikation och stöd för spridning av dessa. Innovationsfondens digitala dagar i oktober 2020 uppmärksammade ett stort antal innovationer där årets innovation och årets implementation utsågs. Till följd av den nya innovationsstrategin har utlysningsskriterierna för 2021 breddats så att innovationsprojekt från samtliga verksamheter i Region Stockholm har möjlighet att söka och tilldelas medel från Innovationsfonden.

55

innovationsprojekt har tagit del av Innovationsfondens 15 miljoner kronor under 2020.

Metoder för patientinspirerad innovation har utvecklats i samverkan med Patientnämnden (PaN). Synpunkter från patienter lämnas till PaN via e-tjänsten 1177 och innovationsförslag kan samtidigt ges. Innovationsarbetet i Region Stockholm utvecklas också vidare genom samverkan med inkubatorer, stiftelser och lärosäten t.ex. KI Innovations AB, STING, Health Hub (H2), Flemingsberg Science, Stockholm Science City, Urban ICT Arena, Stockholms universitet, KTH, Openlab, samt Digital Demo Stockholm.

Projektet Stockholm Life Scale-up och Stockholm Life Tech inleddes 2020. Syftet är att vidareutveckla

Foto: Anna Molander

och tillgängliggöra forsknings- och innovationsinfrastrukturer i regionen samt ge stöd till småbolag inom LifeScience området. Ett ärendehanteringssystem för innovation har införts under 2002 med syfte att skapa tydliga processer och kontaktvägar som underlättar för externa aktörer som vill söka samarbete med Region Stockholm.

Ett undersökande arbete kring behov i hälso-och sjukvården och möjligheter med mobilteknologierna 5G och 4G har genomförts under 2020 med syfte att

inrätta ett testnät på ett av regionens sjukhus. Teknologierna har koppling till olika projekt och till det Digital Demo Stockholm projekt som initierades 2020 där Danderyds Sjukhus rehabiliteringsklinik är behovsägare vilket syftar till att utveckla distansmonitoreringstjänster för rehabilitering av bland annat coronasjukdom.

Region Stockholm ska bidra till att nyskapande lösningar tas fram, bland annat genom innovationsvänliga upphandlingar. Avtal och ersättnings-

modeller med utförare och tjänsteleverantörer ska i möjligaste mån vara innovationsdrivande. Innovationspartnerskap ska vara en prioriterad samverkansform som skapar möjligheter till samarbeten med tydliga roller med externa aktörer. Särskilt fokus har lagts vid att identifiera och åtgärda hinder för innovation i Region Stockholms roll som beställare, inköpare och kravställare.

Syfte med innovationsstrategin

Region Stockholms innovationsstrategi syftar till att stärka innovationsförmågan i samtliga verksamheter som ägs av eller utförs med finansiering från Region Stockholm så att nya lösningar används, sprids och integreras långsiktigt. Invånaren, patienten, närstående, resenären och besökaren är utgångspunkten i strävan att utveckla Region Stockholms verksamhet på kort och lång sikt. En kultur som bejakar medarbetarnas idéer och vilja till förändring möjliggör innovation. Syftet är att innovationsarbetet ska genomföras med mindre stuprörstänk och med tydliga förutsättningar för innovationsupphandling, hantering av immateriella rättigheter och samverkan med externa parter. Innovationsstrategins inriktningar är integrerad innovation, internt utvecklingsarbete, testmiljöer samt innovation och inköp.

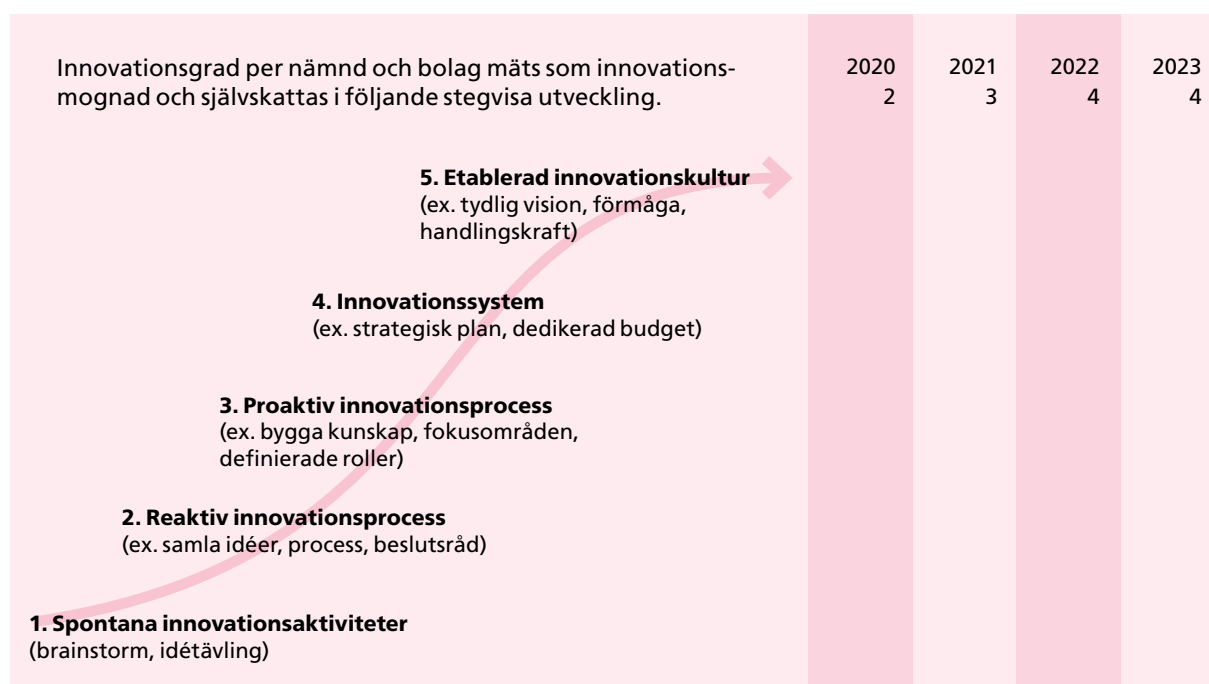
Systematisk innovationsförflyttning

Två beslutade indikatorer mäter hur Region Stockholms innovationsarbete utvecklas. Verktyg

för att uppfylla indikatorerna ges för att arbete ska ske systematiskt, strukturerat och effektivt. Uppföljning för 2020 av den kvantitativa indikatorn "Nämnder /bolag har infört metoder och verktyg för att arbeta med innovationer på ett systematiskt sätt i den egna verksamheten", visar att 76 % av 25 nämnder och bolag i Region Stockholm svarar att de uppfyller målet för 2020 vilket är en ökning jämfört med 2019.

Syftet med den andra beslutade indikatorn "Innovationsgrad/Innovationsmognad" är att komplettera den kvantitativa indikatorn med ett kvalitativt mått som visualiserar och ger en tydligare bild av innovationsförmågans utveckling. Indikatorn Innovationsgrad innebär en självskattning mellan 1–5 mot en stegvis ökande professionalisering av innovationsarbetet som i sin tur ökar verksamhetens mognadsgrad. För 2020 är måluppfyllelsen av indikatorn hög. Det är 21 av 25 bolag och nämnder som svarar att de uppnått minst nivå 2 i innovationsmognad, vilket kan tolkas som att medvetenheten om vad innovationsarbete innebär, ökar i Region Stockholm.

Innovationsbokslutet för 2020 bygger på redovisning från Region Stockholms nämnder och bolag för beslutade indikatorer, den särskilda uppföljning som innovationsenheterna gör i samband med årsrapportering samt omvärldsanalys av enheten för Innovation /FoUI.

Integrerad Innovation

I Region Stockholms ansvarar varje nämnd och bolag för att bedriva utveckling med hjälp av innovation inom sina uppdrag. Ett *aktivt ledarskap* krävs för att skapa en kultur där medarbetarna stimuleras att bidra till förändring och innovation. I Region Stockholms nämnder och bolag ska innovation vara ett självklart verktyg för att utveckla, effektivisera och kvalitetssäkra verksamheten. Innovationsarbetet ska präglas av viljan att pröva nya sätt att tänka och agera, samt av långsiktighet och öppenhet i arbetet. Det *systematiska innovationsarbetet* ska vara integrerat i den ordinarie verksamhetsstyrningen med egna resurser för att aktivt stödja utveckling, innovation och förnyelse. Det bidrar till en högkvalitativ och kostnadseffektiv verksamhet med hög servicenivå, en god arbetsmiljö där nya tekniker används.

Systematiskt innovationsarbete

Region Stockholms portalfunktion för innovation har under 2020 bestått av en chefsgrupp och ett nätverk med representanter från akutsjukhusen, hälso- och sjukvårdsförvaltningen, strategisk IT, Stockholms läns sjukvårdsområde, Tiohundra, Capio S:t Görän, S:t Eriks Ögonsjukhus och Folktandvården i Stockholm AB, som under året har utökats med representanter från Locum, Trafikförvaltningen, Kulturförvaltningen och AISAB. Samverkan sker även med Patientnämndens förvaltning, och Medicarrier. Portalen består av ett nätverk med totalt ca hundra personer. För att stärka det sammanhållna innovationssystemet har Karolinska Universitetssjukhuset skapat utbildningar inom innovationsledning för chefer och ledare och innovationsambassadörer.

I enlighet med den nya innovationsstrategin har under 2020 en samordningsgrupp för innovation inrättats. Gruppen utgörs av representanter från nämnder och bolag utifrån behov och kompetens. Regionledningskontoret är sammankallande och regiondirektören är ordförande. Samordningsgruppen för innovation bereder och tar fram förslag till beslut om gemensamma strategiska satsningar inom innovationsområdet. Förslagen presenteras i Region Stockholms koncernledning för synpunkter

och beslutas därefter i regionstyrelsens innovations- och utvecklingsutskott.

Tre akutsjukhus har under merparten av 2020 arbetat med särskilda övergripande uppdrag, vilket stärkt det sammanhållna innovationssystemet.

- DS Innovation vid Danderyds sjukhus har sedan flera år specialiserats kring innovation för produktutveckling och kommersialisering. DS Innovation stöder de övriga sjukhusen i frågor om kommersialisering, egentillverkning, regulatoriska frågor mm.
- Södersjukhuset Innovation har kompetens inom innovationsledning, medicinteknisk produktutveckling och tjänstedesign. Enheten arbetar med användarcentrerad tjänstedesignmetodik som ett övergripande uppdrag och samverkar i projekt inom detta område med akutsjukhusen, hälso- och sjukvårdsförvaltningen och Stockholms läns sjukvårdsområde.

Ett exempel är projektet "Ett normkreativt verktyg för en jämlik vårdupplevelse" som direkt syftar till att stötta en kulturförändring genom att tillhandahålla verktyg för reflektion kring beteende och kultur.

- FoUUI vid Södertälje sjukhus har under 2020 genomfört en uppstart av projektet distansmonitorering för patienter med hjärtsvikt. På grund av pandemin gjorde projektet en kursändring och startade monitorering av patienter med covid-19 för att sedan fortsätta med hjärtsviktspatienter. Utöver detta så har en utredning av 3D-printing verksamheten samt stöd till 3D-printingsprojekt kopplat till innovationsprojekt genomförts.

Det sammanhållna innovationssystemet har vidare stärkts genom följande exempel:

- Under 2020 påbörjades etablering av ett sjukhusövergripande innovationsledningssystem enligt ISO-standard 56002 vid Karolinska Universitetssjukhuset, med stora möjligheter till spridning av kunskap till andra organisationer. Syftet är att säkerställa resursoptimering mot sjukhusets behov och leverera största möjliga nytta.
- Program bedrivs vid Karolinska Universitetssjukhuset för att skapa förutsättningar för att implementera nya teknologier, framför allt inom distansmonitorering och platsberoende vård, AI och fysisk robotik, samtliga i samverkan med näringsliv.
- Tiohundra har under året arbetat med att sammanföra flera olika stödsystem och grupper från forskning, processarbete till innovation. Ett nytt helhetsgrepp har skapats som kommuniceras i ledningsgrupper och via intranät för att stötta medarbetare som vill jobba med exempelvis innovation.
- Innovationsperspektivet har funnits med i Hälso- och sjukvårdsförvaltningens löpande arbete med till exempel revideringar av vårdavtal och upphandlingar av nya vårdavtal under 2020. De nya arbetssätt och erfarenheter som pandemin gett upphov till kommer att tas till vara i det fortsatta innovationsarbetet.
- Patientnämndens förvaltnings ledningsgrupp arbetar systematiskt med organisatoriskt lärande vilket handlar om att ständigt utveckla, förändra och effektivisera olika delar av verksamheten. Förvaltningens innovativa idéer och utveckling till stor del finns inom miljö, arbetsmiljö och digitalisering.

- Integrerad innovation och innovativt utvecklingsarbete har varit en tydlig målsättning inom Locum under 2020. Det återspeglas i beslutsfattande och utveckling då medarbetarna uppmuntras till innovativa initiativ.
- Trafiknämnden antog 2020 "Plan för samverkan för att utveckla kollektivtrafiken i Stockholmsregionen". Planen utgår bland annat från Region Stockholms innovationsstrategi och beskriver hur trafikförvaltningen ska anamma ett systematiskt arbetssätt för innovationsstyrning.

150

Antal medarbetare vid
Karolinska Universitetssjukhuset som
Innovationsplatsen utbildat.

Aktivt ledarskap och kompetensutveckling

Under året har en rad insatser gjorts för att stärka ledarskapet i innovationsfrågor:

- Karolinska Universitetssjukhuset utvecklar kompetensen innovationsledning inom hälso- och sjukvård. Chefer på Karolinska ska kunna använda innovation som ett strategiskt verktyg för att leda sin verksamhet och stötta medarbetare som arbetar operativt med innovation. Hittills har Innovationsplatsen utbildat ca 150 medarbetare genom utbildningar som till exempel:
 - Innovationsambassadör – för medarbetare som vill utveckla vården
 - Innovation för ledare – om innovation som strategiskt verktyg
- Södersjukhuset arbetar med patientnära tjänstedesign och kompetensutveckling som ett strategiskt verktyg för att öka kunskapen hos medarbetarna i Regionen Stockholm. Under 2019/2020 utbildades över 60 medarbetare i tjänstedesign.
- Co-Up Lab vid Södersjukhuset, är ett unikt designbaserat pedagogiskt program som syftar till att förbereda framtida "förändringsagenter" att ta entreprenörsansvar för att ta itu med viktiga prioriteringar inom sjukvården genom innovationer.

Föreläsningar och workshops på Södertälje sjukhus om tillitsåret 2020 med fokus på tillit för och till patienter, närstående, medarbetare och ledning. En tillitsbaserad organisation i sin tur främjar innovationsarbetet.

- Innovationsutbildning genomfördes vid Patientnämndens förvaltning med samtliga medarbetare ledd av FoUI/Innovation, Region Stockholm. Syftet var att öka kunskap och medvetenhet kring innovation, samt öka förutsättningarna för innovation inom verksamheten.
- Strategisk HR medverkade i Digitala Bazaren för att skapa möten som leder till jobb och utbildning. Den digitala mässan hade en ny arbetsmetodik och mötte besökarna i en animerad version av Stockholm Waterfront, där mässan vanligtvis hålls. Totalt antal besökare på Bazaren blev 2 500, till regionens monter kom 421 besökare.
- Södertälje FoU deltog i Södertälje Science Week med diverse presentationer och workshop om "Att leda för innovation", distansmonitorering, och verksamhetsnära innovation och utveckling.

Implementering och spridning

- innoLead – innovationsledning i sjukhuskontext vid Karolinska Universitetssjukhuset – syftade till att skapa ett bättre internt innovationsstöd. Projektet avslutades i början av år 2020 och därefter har Innovationsplatsen arbetat med att implementera lärdomar från projektet i tex innovationsutbildningar och innovationslednings-system.
- Utbildningsstöd via simuleringsbordet Smart Training Platform, STP, vid Södersjukhuset. Med simuleringsbordet ges medarbetargruppen en gemensam förståelse för arbetsprocessen och skapar ett kvalitetssäkrat arbetssätt. Simuleringsbordet och arbetssättet har på kort tid spridits till flera sjukhus.
- Kombinerade mobilitetstjänster så kallad "Mobility as a Service" vid Trafikförvaltningen i samverkan med andra mobilitetsaktörer, där kollektivtrafikens resor erbjuds i nya sammanhang och i nya kombinationer. Tjänsterna Travis och UbiGo lanserades 2018–2019 och har fått en hel del användning. Troligtvis bidrar dessa tjänster till

att locka nya kunder till miljövänligt kollektivt resande.

- Tiohundra och Region Uppsala Innovationsarbete med innovationsmotorer stöder det interna infrastrukturbygget av innovationsarbetet inom Tiohundra.

Kommunikation och information

Informationsspridning förstärker innovationsnätverkets gemensamma syn på innovation. Med kontinuerliga nyheter på hemsidan sll.se/innovation och bland annat nyhetsbrev och återkommande uppföljningar av innovationsarbetet säkerställs att kommunikationen uppfyller syftet. Formgivna versioner av "Innovationsstrategin" och av "Innovationsbokslut 2019" har tagits fram. Chefsgruppen Innovation, med representanter från verksamheterna, har haft månadsvisa möten och nätverks-träffar har genomförts.

Innovationsfondens digitala dagar genomfördes oktober 2020 med presentationer, filmer om innovationsprojekt, runda bordssamtal och årets innovation och årets implementation utsågs. Sändningen gjordes som en "live-stream" via Region Stockholms plattform "Lärtorget" och kunde även ses efteråt.

En Covid-19 anpassad effektiv och tillgänglig informationsdistribution vid Södersjukhuset ha genomförts via sändningar som distribuerats via streaming (Youtube), Teams samt Zoom.

Foto: Allan Borg

Simuleringsbordet Smart Training Platform vid Sös.

Internt utvecklingsarbete

Region Stockholm uppmuntrar anställda att tänka kreativt och bidra till utvecklingen, till nytta för invånarna och regionens utveckling. Innovationer som skapas inom ramen för anställningsförhållandet i Region Stockholm kan utgöra s.k. *immateriella rättigheter*. *Immateriella tillgångar* som skapas inom ramen för anställningen och som Region Stockholm enligt gällande rätt erhåller en nyttjanderätt eller äganderätt till bör komma Region Stockholm till nytta. Tillämpningarna kring regelverket ska vara tydliga, transparenta och förmedlas till anställda samt vid behov till externa intressenter.

Genom att utlysa medel ur *Innovationsfonden* erbjuds medarbetare möjligheter att lämna förslag och idéer för att utveckla, testa, utvärdera och införa nya innovativa produkter, tjänster och metoder. Region Stockholm arbetar proaktivt med metoder för att identifiera behov, insikter och idéer från invånare, patienter, närstående, resenärer och besökare.

Immateriella rättigheter

Anvisningar, handbok, fallstudier, frågor och svar samt mallavtal för hantering av immateriella rättigheter inom Region Stockholm har tagits fram under 2020 (RS 2020-0470) och finns publicerade på sll.se/innovation.

Innovationsfonden

Innovationsfonden är det strategiska verktyget där medarbetare i Region Stockholm eller anställda hos arbetsgivare som har avtal och uppdrag med Region Stockholm kan ansöka om medel, oavsett yrke eller befattning. Syftet att skapa möjligheter för utveckling av nyskapande produkter, tjänster och metoder som förbättrar för arbetet, patienter, invånare, resenärer och besökande.

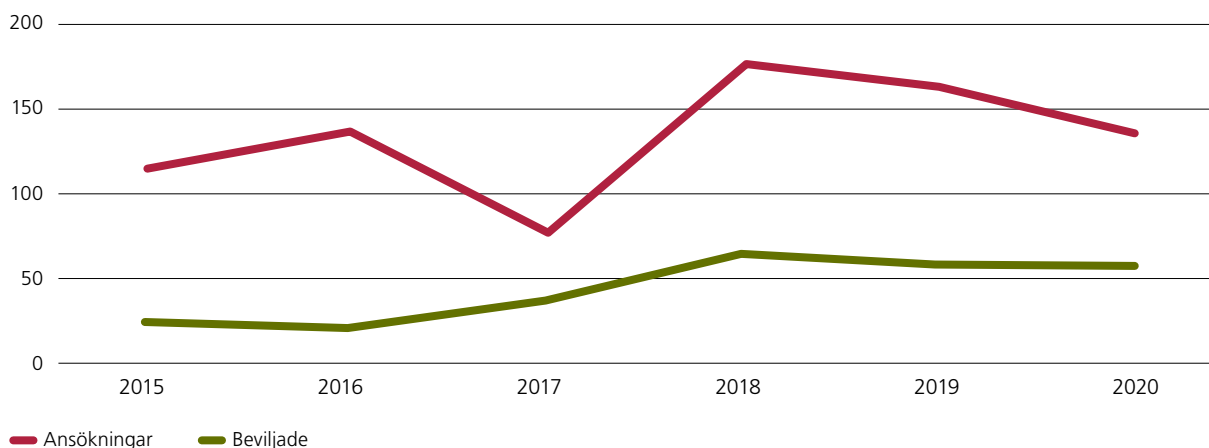
Innovationsfonden har fördelat 15 miljoner kronor två gånger per år. Till följd av innovationsstrategin (RS 2019-0672) breddas Innovationsfonden för 2021 till att innefatta alla kärnverksamheter och under 2020 har ett förberedelsearbete kring breddningen pågått. Breddningen bidrar till ökat samarbete och utveckling i hela Region Stockholm och vidare nyttiggörande av innovationsresultaten.

Sedan starten 2015 har närmare 800 ansökningar om projektmedel mottagits varav ca 330 har beviljats. Uppföljning av projektens utveckling görs kontinuerligt. Innovationsfondens utformning och ansökningsprocess utvecklas ständigt, i samverkan med besluts- och beredningsgrupper och i kontakt med de sökande. Det har resulterat i bland annat instruktionsfilm, tydligare utlysningstext och ansökningsbeskrivning på hemsida. Utbildning och stöd ges till de olika innovationsenheterna som i sin tur möter och informerar medarbetare. Medverkan med information sker på lämpliga event som Innovationsfondens dag och seminarier.

Under 2020 års har en mindre del av Innovationsfondens medel kunnat förfogas och utlysas lokalt i konkurrens, av sex innovationsenheter inom nätverket Region Stockholm Innovation. Det är innovationsenheter placerade i nära kontakt med vårdens medarbetare. Efter att ha inhämtat godkännande hos Region Stockholm Innovation fördelas medlen, följs upp och återrapporteras.

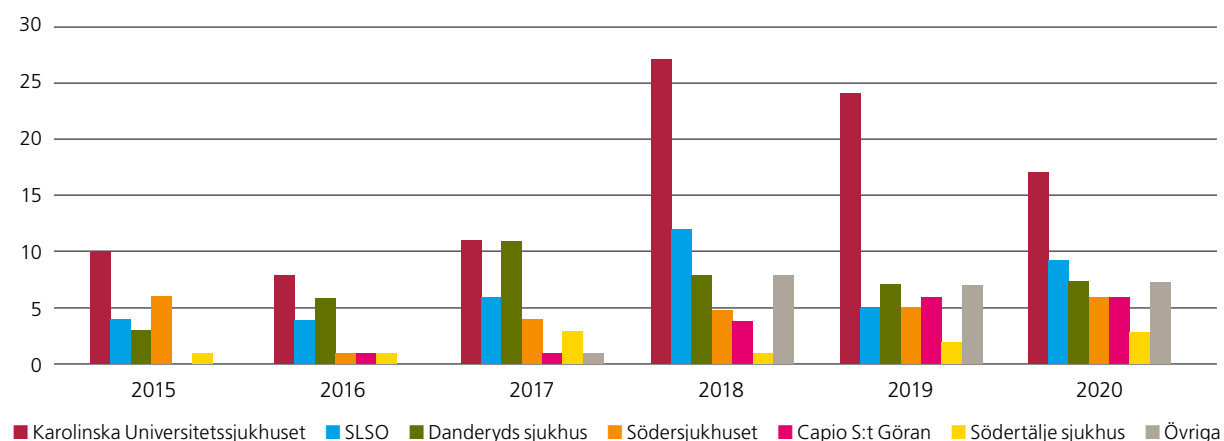
Innovationsfondens dagar i oktober 2020 var tillfällen att ta del av innovationer och utveckling i

Ansökningar och beviljade projekt per år 2015–2020

Figur 1 Statistik Innovationsfonden 2020. Under 2020 inkom 137 ansökningar. Av dessa beviljades 55 projekt finansiering. Av de huvudsökande var 70 kvinnor och 67 män.

Fördelning arbetsplats beviljade anökningar 2015–2020

Figur 2 Fördelning av beviljade medel per vårdgivare. Exempel på "Övriga": Stressmottagningen, Folk tandvården, Ersta Sjukhus, Stockholms Sjukhem, Tiohundra AB, S:t Eriks ögonsjukhus.

Region Stockholm och genomfördes för första gången digitalt. De projekt som presenterades och som fått medel från Innovationsfonden samlades i ett bibliotek på hemsidan för att vidare inspirera och ge möjligheter till nya samarbeten. Årets innovation (*Klinisk utvärdering av Smartphone baserad metod för diagnostik av hjärtats rytm för att upptäcka förmaksflimmer*) och årets implementa-

tion (*Användardriven utveckling av appen Alltid öppet, smarta erbjudanden ger ökad tillgänglighet och patientmakt vid kronisk sjukdom*) utsågs. I panelsamtal och filmade inslag med verksamhetsföreträdare, beslutfattare och politiker lyftes diskussion om coronapandemins påverkan för innovationsarbetet och effekten av arbetet med innovationsstrategin i Region Stockholm.

Innovationsfondprojekt

Exempel på innovationer som framtagits inom Region Stockholm och som fått stöd av Innovationsfonden under 2020:

- **IVA dagboken** – minskar effekter av Post Intensive Care Syndrome (PICS), vid Södersjukhuset.
- **Ett normkreativt verktyg för en jämlik vårdupplevelse**, vid Södersjukhuset. Projektet syftar till att ta fram olika hjälpmedel som ska underlätta bemötande, omhändertagande och dialog mellan nyblivna föräldrar och personalen på SöS.
- **Utveckling av vaginalprobsstickkanal för mikrovågsbehandling av myom**. Preliminära resultat visar att patienterna som behandlats mår mycket bra och är nöjda med behandlingen. Arbete med att förfina stickkanalen och utveckla den för andra ultraljudsapparater samt att utvärdera den på fler patienter och sprida metoden pågår.
- **Utveckling av en biobank för kapselbaserad intestinal mikrobiota inokulation**. Målet är att etablera en faecesbiobank och en kapselbaserad behandlingsmetod mot bakterien *Clostridium difficile* som orsakar en svårbehandlad tarminfektion så att rekommendationer som finns kan implementeras kostnadseffektivt och smidigt.
- **Egenkontroll av astma** och en klinisk studie av verktyget AsthmaTuner samt en användarstudie i Tiohundras primärvård.
- **AI-baserat beslutsstödsystem för tidig detektion av oral cancer** vid Folk tandvården Tidig upptäckt räddar liv och kan uppnås genom effektiv AI-stödd cytologisk screening av slemhinneförändringar
- **Selektiv screening inom tandvården för tidig upptäckt av prediabetes och diabetes typ 2** hos personer med risk för parodontit, DentDI™. I genomförda pilotstudier har Folk tandvården visat att 29 % av de patienter som remitteras till diabetesmottagningen efter en konstaterat förhöjd risk för parodontit visar en ökad risk för prediabetes/diabetes typ 2.
- **Egenvårdsappen** följer i ett tidigt skede nyupptäckt hypertoni. En Proof-of-Concept är utvecklad för automatisk överföring av patientens blodtrycksvärde via blodtrycksmanschett, som efter godkännande kan journalföra samtliga patientens blodtrycksvärden till TakeCare.
- **Ny metod att avläsa hjärtverksamhet** med fotopletysmografi vid Danderyds sjukhus.
- **AI Uveala Melanom**, S:t Eriks Ögonsjukhus första projekt inom artificiell intelligens handlar om att skilja ut ofarliga och farliga födelsemärken i ögat.
- **Spolstol för ögonspolning** av patienter på ögonakuten S: t Eriks Ögonsjukhus.

Foto: Eva Toy

Lisa Bladin och Kwenga Koppari visar upp spolstolen.

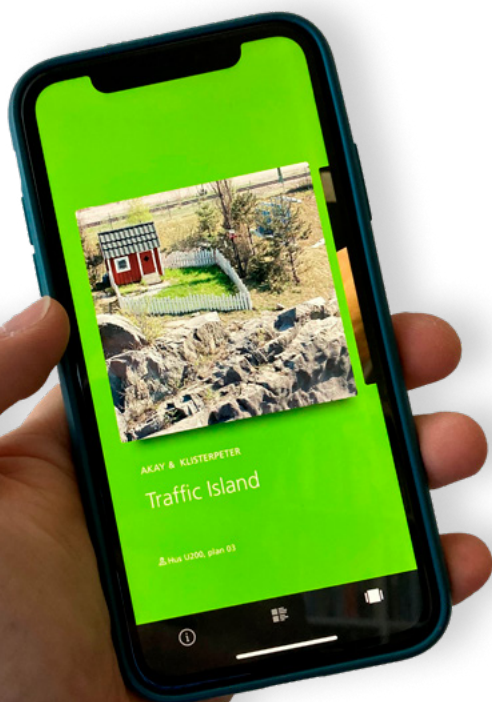
- **Digitalt verktyg för realtidsuppföljning av psykologisk behandling**. Verktyg ger realtidsuppföljning av psykologisk behandling oberoende av metod, behandlare och patient använder den tillsammans. Resultatet presenteras tydligt och tolkning görs gemensamt. Verktyget möjliggör en kvalitetssäkrad individanpassning av psykologisk behandling, transparensen ökar och patienten blir mer delaktig i behandling.

Ytterligare innovationsprojekt

Exempel på övriga innovationsprojekt som utvecklats inom Region Stockholm under 2020.

- Vidareutveckling av ”minKod – cancervård anpassad till unga vuxnas behov”, som tidigare fått stöd av Innovationsfonden. Projektet syftar till att ta fram innovativa lösningar som förbättrar livet för unga i vården. Arbetet drivs gemensamt av Karolinska och stödföreningen Ung Cancer i samverkan med ett flertal andra parter.
- **Digitaliserad avbild av tändernas lokalisering och utseende** kopplat till Intraoral scanning, vid Folk tandvården.
- **VR för grundsärskolan** görs av Film Stockholm i samarbete med Stockholms stad. I formatet erbjuds kulturprogram som Dansföreställningen Marmelad, En guidad visning på Medeltidsmuseet, En musikupplevelse där den digitala besökaren sitter mitt i orkestern med Kungliga Filharmonikerna.
- **Mobilapplikationen Konstguiden** är ett samarbete mellan Kulturförvaltningen och KTH. Konstguiden är ett verktyg för att göra konsten tillgänglig för besökare och personal på Region Stockholms sjukhus.

Kulturförvaltningens app konstguiden

- Utvärdering vid SLSO av en plattform som tillhandahålls från Telia Company avseende **distansmonitorering** med t.ex. patientgruppen typ 2 diabetes.
- **Dorisdroppar** - utveckling av en prototyp som underlättar förvaring och administrering av bröstmjölk vid Södersjukhuset. Innovatören tilldelades även Södersjukhusets Innovationspris 2020.
- **Synskadeprojekt med AR** i samarbete med Synskadades riksförbund, Syncentralen Stockholm och S:t Eriks Ögonsjukhus.
- **Ett benlyftsystem** har installerats och etablerats på operationskliniken vid Danderyds sjukhus, vid 8 operationssalar.
- **Vred, lock till utrustning på sterilcentralen** på Danderyds sjukhus för att öppna filtret på deras aluminiumcontainrar för inspektion.
- **Konvertering till 3D format vid tracheostomi** som klinisk metod. Samverkan mellan respirationscenter och röntgen på Danderyds sjukhus.
- **Samplanering** av samtidig vård av flera kroniska ögonsjukdomar eller tillfälliga sjukdomstillstånd vid S: t Eriks Ögonsjukhus.
- **Locum Market** är en bolagsintern annonsplats, en app där Locum kan lägga upp överblivet byggmaterial, inventarier eller annan utrustning som kan återanvändas inom Locum.
- **Effektivare lokalutnyttjande** är en pilotstudie vid Locum för att undersöka möjligheterna att med befintliga samt tillkommande sensorer få bättre kunskap om hur effektivt Regionens vårdlokaler utnyttjas.
- Trafikförvaltningens beräkningsmodell ”**Mobilitetsindex**” ett scenarioverktyg som beräknar möjlig färdmedelsfördelning och utsläppseffekter från mobilitetslösningar som finns eller planeras i ett område.
- Skapande och test av ny busslinjetjänst med ny teknik i form av elektrisk **Bus Rapid Transit (BRT)**. Arbetet sker i samverkan med trafikoperatören Nobina och Järfälla kommun.

Foto: Anna McJander

En Interaktiv AR-upplevelsen som på ett lekfullt sätt låter barnet upptäcka miljön på barnakuten.

- Trafikförvaltningen har infört en ny sakernas internetplattform för att möjliggöra **realtids-kommunikation med både fordon och anläggningar**.
- Trafikförvaltningen har utvecklat tjänsten **res med betalkort** för att sänka trösklarna till kollektivtrafiken.

Implementering

Exempel på systematiskt genomförda innovationsprojekt som under 2020 resulterat i införande.

- Implementering av digitala vårdmöten med **Alltid öppet** för Region Stockholm och Region Gotland, som innefattar videomöte, chatt, riktade erbjudanden (Kronikergrupper), flerpartsmöte för Tolk, SIP med mera, samt beställning av provtagning för Covid-19 (Hemtest).
- Projekt för att minska oro bland patienter och närstående under väntan på **Södersjukhuset akutmottagning** och även på **Sachsska Barnakuten**.

- **Folktandvården** har tillsammans med leverantören Prosoft implementerat systemet, Medusa för förbättrade möjligheter till effektiva inköp och optimerat service och underhåll på **medicinteknisk utrustning**.
- **Patientnämndens förvaltning** införde under våren 2020 möjligheten att inkomma med synpunkter och klagomål digitalt via e-tjänsten 1177. I samband med detta har förvaltningen även öppnat upp en möjlighet för invånare att lämna innovationsförslag i samband med sin anmälan.

Att kartlägga innovationshinder är en viktig del i utvecklingen av ett systematiskt innovationsarbete. Många idéer och projekt når inte fram till införande och nytta eller genererar inte det potentiella värdet. Under 2020 har Region Stockholm Innovation genomfört vidare kartläggning och hantering av innovationshinder i samverkan med Region Stockholms verksamheter.

Fler och bättre testmiljöer

Region Stockholm ska samverka med externa aktörer genom att erbjuda högkvalitativa test- och demonstrationsmiljöer när det finns en tydlig verksamhets- och användarnytta. Dessa testmiljöer ska även vara tillgängliga för medarbetares innovationer. Genom att pröva olika idéer i en försöksverksamhet erhålls värdefull information inför beslut om ett permanent införande; för att vidareutveckla innovationer och stimulera regional tillväxt. Ersättnings- och finansieringsmodeller kan behöva utvecklas när nya lösningar ska införas.

Etablering av nya testmiljöer

Testmiljöer har en central roll när en ny innovativ lösning är under utveckling.

- **Projektet AutoMed** vid Karolinska Universitetslaboratoriet KUL har resulterat i bättre arbetsmiljö när robot gör slitsamma moment. På KUL finns två cobots (samarbetsrobotar) som utför moment som annars sliter hårt på personalens axlar och handleder. Robotarna öppnar transporthylsor och scannar prover.
- **Testbädd för ökad implementationstakt** av fysisk automation vid Karolinska Universitetssjukhuset har fått stöd av Innovationsfonden 2020. Testbädden testar snabbt fysisk automation i sjukhusmiljön och ökar implementationstakten av automation i vården. Det minskar mängden tråkiga, tunga och repetitiva arbetsuppgifter och "frigöra händer" till mer kvalificerat arbete.
- **Samarbetsroboten Kompis** vid Karolinska Universitetssjukhuset. Projektet utvecklar innovativa lösningar för att minska medicinsk stress hos barncancerpatienter under nålsättning, så upplevelsen blir mindre traumatisk. Projektet har tidigare fått stöd av Innovationsfonden. Av 200 barncancerpatienter som behandlas varje år uppger 90 % att de ogillar nålsättning och tiden för proceduren kan öka till det dubbla för att hantera oron. Kompislösningen ska kunna anpassas även till andra diagnoser och sjukhus, och ligga

till grund för fortsatt utveckling av psykologiskt stöd vid påfrestande ingrepp.

- **Undersökande av möjligheter med mobilteknologin 5G och 4G inom hälso- och sjukvård och en regionövergripande Testbädd.** I samverkan mellan Region Stockholm Innovation, Locum, Danderyds sjukhus, och RLK/Strategisk IT har en regionövergripande undersökande fas genomförts under 2020. Innovationsnätverk, vårdgivare och externa parter har medverkat för att förstå behov, förutsättningar och möjligheter att använda 5G och 4G inom hälso- och sjukvård och inrätta ett testnät på ett sjukhus i Region Stockholm.

5G

I ett samverkansprojekt undersöks möjligheten att använda ny mobilteknologi inom hälso- och sjukvården.

Lätt att hitta rätt på sjukhuset är ett pilotprojekt vid Locum för att utreda möjligheterna att få till en digital lösning för att underlätta för patienter, besökare, personal mfl att hitta rätt inne på sjukhusen.

- **Förenklad Obligatorisk Ventilations Kontroll** är en pilotstudie vid Locum undersöker om nyutvecklade sensorer kan kombineras och

användas för att få en realtidsanalys av ventilationssystemets skick och funktion.

- Digital Demo Stockholm och delprojekt **Energi-effektiv vård/VAKEN**, med Locum, ett system där vårddata och fastighetsdata samordnas, analyseras och visualiseras. Systemet ger bättre inomhusklimat och kan larma om inomhusklimatet riskerar att bli ogynnsamt för verksamheter som operationer, sterilisering av medicinsk utrustning etc.
- Danderyds sjukhus utför tjänster åt SME företag som behöver hjälp med utveckling av teknik i samverkan med sjukvården, de stödjer ca 35 bolag och entreprenörer per år. Under 2020 har bland annat följande genomförts; utvärdering av ny **desinficerings teknik** med hjälp av gas i operationsrum och för desinficering av mobiltelefoner, utvärdering av en **klämsensor** för exempelvis reumatiska problem.
- Vårdbolaget Tiohundra testar digitala tjänster som kan förbättra hälso- och sjukvården och effektivt möta behoven bland invånarna, tex projektet **”Digitala vårdplaner”** som fått stöd av Innovationsfonden 2020. På en av sex vårdcentraler testas nya arbetssätt, då vårdplaner för personer med flera kroniska tillstånd digitaliseras och

slås ihop och årsbesök för exempelvis diabetes, hjärtsvikt och KOL kan göras vid samma tillfälle.

- **NordicProof** är ett nätverk för att öka tillgången till testmiljöer för hälso- och sjukvårdsområdet och göra det enklare för vårdgivare, företag och forskare att samarbeta i utvecklingsprojekt. Genom NordicProof ges tillgång till testmiljöer och kontakt med klinisk och teknisk expertis för att pröva nya idéer, produkter och tjänster. Nätverket består bland annat av Danderyds sjukhus och Oslo Universitetssjukhus.
- Trafikförvaltningen har lett ett samverkansprojekt med föreningen för tyska transportföretag (VDV), med trafikbeställare och universitet i Europa under ledning av den internationella branschorganisationen UITP för att standardisera inneklimat samt modell för att följa upp och ställa **krav på busstrafik**.
- Trafikförvaltningen har med bolaget The Train Brain och stöd av Vinnova medverkat i ett projekt för att **förbättra bussprognoser med hjälp av artificiell intelligens (AI)**. Trafikförvaltningen har tillsammans med konsultbolaget Urbanet samverkat i ett projekt för att utveckla kartläggningen av **marknadspotentialen för kollektivtrafikresor** i Region Stockholm.

Foto: Maskot

Trafikförvaltningen har medverkat i ett projekt för att förbättra bussprognoser med hjälp av artificiell intelligens (AI).

Innovation och inköp

Genom innovationsvänlig upphandling ska Region Stockholm bidra till att nyskapande lösningar tas fram. Möjligheten att *stimulera innovation i samband med upphandling* ska systematiskt undersökas. *Avtal och ersättningsmodeller* med tjänsteleverantörer ska i möjligaste mån vara innovationsdrivande. *Innovationspartnerskap* är en prioriterad samverkansform som skapar möjligheter till samarbeten med tydliga roller med externa aktörer. Denna samverkansform är särskilt lämplig vid stora, långsiktiga innovationsprojekt.

Mer fokus på innovation i Region Stockholms upphandlingar

I det vidare begreppet innovationsupphandling ingår det tidigare innovationsvänlig upphandling vilket definieras som ”upphandling som främjar utveckling och införande av nyskapande och bärkraftiga lösningar, innovationer”. En utredning om upphandlingsprocesser har identifierat flera aktiviteter för att få ökat inslag av innovation i anslutning till upphandling. Flera sådana aktiviteter, på strategisk och operativ nivå har genomförts under 2020, till exempel med innovation integrerat i kategori-styrningsprocesser. En process är framtagen så att inköp och upphandling kan arbeta proaktivt och sprida innovationer inom Region Stockholm.

Inköp och upphandling

Karolinska Universitetssjukhuset och medarbetare vid upphandlingsavdelningen vid serviceförvaltningen har fortsatt fördjupa arbetet **PiPPi – Platform for Innovation and Innovation of Procurement**. Sju europeiska universitetssjukhus har gått samman för att skapa ett gemensamt sätt att identifiera och adressera olösta behov och problem. Med denna samarbetsplattform ska projektet bygga upp förmågan att driva innovation genom upphandling. Fokus ligger på utmaningar kopplade till digitalisering. Deltagare i projektkonsortiet är Karolinska Universitetssjukhuset (Sverige), Erasmus University Medical Center (Nederländerna), San Raffaele (Italien), Medical University of Vienna (Österrike), Vall d’Hebron (Spanien),

AquAS – Agency for Health Quality and Assessment (Spanien), Helsinki University Hospital (Finland) och King’s College Hospital (Storbritannien).

Karolinska Universitetssjukhuset medverkar i projektet Live Incite som utvecklar ett nytt digitalt stöd för att hjälpa patienter att ändra livsstil inför operation, med målet att minska risk för komplikationer och mortalitet. Samtidigt utforskas möjligheterna att använda upphandling för att påverka marknaden att ta fram innovationer på områden där vården ser stora behov, men där lösningar ännu saknas. Samarbetsparter i projektet är Bispebjerg/Fredriksberg Hospital (Danmark), Hospital Clinic (Spanien), Karolinska Institutet samt Svenska Reumatikerförbundet, 8Wires, MyIndicators 46 och Fundacio Eurecat.

Projektet I-AID syftade till att underlätta och snabba på utveckling och användande av AI i vården genom att etablera tydliga riktlinjer och processer inom bland annat juridik, upphandling, IT och datahantering. Målet på sikt är att med AI som stöd kunna erbjuda säkrare, snabbare och mer jämlik diagnostik och att använda vårdens resurser på bästa möjliga sätt. Projektet drevs av Karolinska Universitetssjukhuset och Region Stockholm, och avslutades hösten 2020.

Serviceförvaltningen har medverkat i **Nordic meeting Iceland** inom ramen för Lfu (Ledningsnätverket för regionernas upphandling).

Upphandlingsavdelningen vid Serviceförvaltningen har inlett dialog med Openlab om **Kreativ Marknadsdialog** som är en process i sex steg utvecklad av Openlab i syfte att stärka förarbetet inför en innovationsupphandling.

Serviceförvaltningen genomför **ett projekt kring transportkuvöser** och en innovativ upphandlingsform i samverkan med flera regioner.

Upphandlingsavdelningen vid Serviceförvaltningen deltar i **samverkansprojekt** mellan offentliga myndigheter, akademien och näringslivet i syfte att skapa modell för innovationshöjd i upphandling.

Region Stockholms centrala inköps- och upphandlingsenhet har i upphandling av CRRT – Intensivvårdsanalys under 2019. Under pandemin 2020 har det visat sig att analysinstrument och tillhörande förbrukning använts utan avbrott och leveransproblem i vården av covid-19.

Folktandvården ska via **förbättrade förfrågningsunderlag**, vid upphandling, påverka leverantörerna till att energideklarerar respektive maskin.

Stöd till **införande av Swipecare, app utrustning** bedside patient vid Danderyds sjukhus och stöd vid införande av röstträningsappen Rösthjälpen. Implementering av nyskyddsprodukt för Covid-19 smitta i samverkan med företaget MID AB vid Danderyds sjukhus. Vidare implementering av VR-produkt på rehabiliteringsmedicinska kliniken Danderyds sjukhus samt andra sjukhus och institutioner i Sverige. Test och implementering av översättningsappen Care to translate, vid Danderyds sjukhus.

Innovationspartnerskap

Innovationsplatsen vid Karolinska Universitets-sjukhuset fortsätter att utveckla kompetensen att driva och dra nytta ur konkurrensutsatt innovationssamverkan med företag, bland annat inom de så kallade *innovationspartnerskapen*¹. Dessa etablerades initialt i samband med upphandling av medicinteknisk utrustning till Karolinskas nya sjukhusbyggnad i Solna, med avtal om upp till 14 år plus option på ytterligare 6 år. Det första innova-

tionspartnerskapet aktiverades år 2015 och sedan dess har nya ingåtts, bland annat vid nybyggnation på Karolinska i Huddinge. Områdena har också breddats något, och omfattar till exempel nu även ett partnerskap kring mat och måltider. Av de konkurrensutsatta innovationspartnerskapen har samarbetet med Philips nått längst, främst inom områdena bild och funktion samt patientmonitorering. 2015–2020 drevs konkreta projekt inom 3 fokusområden: Stroke, icke-avancerad prostatacancer och minimalinvasiv kirurgi. 2020 sattes en ny strategisk plan för kommande femårsperiod med 5 fokusområden.

Karolinska Universitetssjukhuset har kommit att bli ledande inom **augmented and virtual reality i innovativ kirurgi**. Inom ett av innovationspartnerskapen med företag (Philips) utvecklar neurokirurger ny typ av utrustning för att ytterligare öka precisionen vid operation och som även fått stöd av Innovationsfonden. Med hjälp av augmented reality och 3D-bilder guidas neurokirurger under pågående operation och ser vad som händer inne i kroppen utan att behöva öppna upp stora sår. Det möjliggör minimala ingrepp med maximal precision.

En väg in – företagens väg in till Region Stockholm

Ett gemensamt regionövergripande **ärendehanteringssystem för innovationer** har utvecklats och införs i Region Stockholm. Svarstiden till företag som vill få kontakt med behovsägare i vården har förkortats från 21 till 10 arbetsdagar.

52 %

kortare svarstid för företag som vill kontakta behovsägare i vården.

Covid-pandemin belyste behovet av att ytterligare förstärka en gemensam process för att hantera företagsförfrågningar. I och med anstormningen av företagserbjudanden, såväl pro-bono som förslag på att mot betalning lösa specifika frågor, förstärk-

1 Notera att dessa innovationspartnerskap inte ska förväxlas med den nya upphandlingsformen innovationspartnerskap, som ännu inte fanns då ovan nämnda avtal ingicks. Vissa skillnader finns.

Foto: OrthoFeed

Augmented and virtual reality i innovativ kirurgi vid Karolinska Universitetssjukhuset.

tes utmaningen i att matcha utbudet från företagen med hälso-och sjukvårdens behov.

Stockholm Life Scale-up

Stockholm Life Scale-up görs i nära samverkan med Stockholm Life Tech och har utvecklats gemensamt under 2020. Stockholm Life Scale-up drivs av FOUI/Innovation på Region Stockholm tillsammans med KI Innovations AB med bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden. Under våren 2020 gjordes en utlysning i programmets ena projekt. Utlysningen riktades till småbolag registrerade i region Stockholm verksamma inom Life Science. Under sommaren 2020 tilldelades bolagen AnaCardio, Collective Minds Radiology, Digital Diabetes Analytics, Developeration och Pilloxa, 1 – 2,5 miljoner i bidrag och de själva medfinansierar med lika

mycket. Bolagen får under projektiden (2 år) stöd från KI Innovation AB:s affärscoacher. Inom programmet genomförs parallellt med företagsstödet ett projekt som skapar en plattform för innovationsstöd för företag. Plattformen som består av processer och digitala stöd ska underlätta för alla typer av bolag att samarbeta och utveckla innovationer med Region Stockholm. Plattformen ska också underlätta implementering av företags färdigutvecklade innovationer inom Region Stockholm.

Stockholm Life Tech

Stockholm Life Tech är ett treårigt projekt som startade 2020 med finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden. Projektägare är Region Stockholm, övriga parter är Akademiska Hus, Flemingsberg Science, Karolinska Institutet,

Karolinska Institutet Science Park, Karolinska Universitetssjukhuset och Stockholm Science City. Syftet är att vidareutveckla och tillgängliggöra forsknings- och innovationsinfrastrukturer, samt att öka tillväxt hos små och medelstora life science-bolag och att stärka Stockholmsregionens attraktionskraft med särskilt fokus på life science.

Regional samverkan

- Digital Demo Stockholm är ett innovationssamarbete som ska förbättra och underlätta för invånarna i länet med hjälp av digitala lösningar. I samarbetet ingår Stockholms stad, Region Stockholm, KTH, Stockholms universitet, Scania, Skanska, ABB, Ericsson, Telia och Vattenfall.
- Region Stockholm Innovation har under 2020 har vidareutvecklat samverkan med KI Innovations med gemensamma modeller för stöd till innovatörer och småföretag.

Studenter vid Openlab.

- Region Stockholm har varit en aktiv partner i samverkansplattformen Openlab där studenter arbetar utmaningsdrivet i multidisciplinära team.
- Samarbetet med mötesplatsen H2 Health Hub har vidareutvecklats med deltagande i dess "partner board" för stöd till innovatörer och småföretag.
- Samarbetet med STING (Stockholm Innovation and Growth) har utökats Medarbetare från STING ingår sedan starten 2015 i Innovationsfondens bedömningsgrupp.

Nationell samverkan

- Region Stockholm Innovation har samverkat med motsvarande innovationsorganisationer i Västra Götalandsregionen, Region Skåne, Uppsala, m.fl.

- Experio Lab Sverige är en samverkan mellan sju regioner som vill utveckla förmågan till användardriven utveckling med tjänstedesign som metod och förhållningssätt. Region Stockholm har representerats av Södersjukhusets Innovation i nätverket.

Internationell samverkan

- Under 2020 har en modell för effektivare styrning och finansiering av preventionssatsningar med genom projektet **Health Impact Bonds**, en så kallad **Hälsoobligation** genomförts. Modellen stimulerar hälsofrämjande insatser. Det har resulterat i ett beslut om att finansiera ett pilotprojekt av prevention kring diabetes typ 2 vård med en Health Impact Bond. En obligation där återbetalningen och räntan är kopplad till hur framgångsrik den preventiva insatsen blir. Denna finansiella obligationsmodell som Region Stockholm har tagit fram är den första kända i sitt slag, även internationellt.
- Region Stockholm medverkar i Interreg Europe-projektet **Cohesion** som en av åtta regioner som arbetar med att fram strategier för smart specialisering och flernivåstyrning, för mer effektiv användning av offentliga medel för forsknings- och innovation, bl.a. inom EU:s regionalfonder.
- **PiPPi** – Platform for Procurement of Innovation and Innovation of Procurement är ett europeiskt samarbete för att utveckla upphandling av innovation. Sju europeiska universitetssjukhus identifierar tillsammans behov av och förmågan att upphandla digitala hälso- och sjukvårdstjänster. Projektet finansieras med stöd från forsknings- och innovationsprogrammet Horisont 2020.
- Karolinska Universitetssjukhuset medverkar i projektet **Live Incite** som utvecklar ett nytt digitalt stöd för att hjälpa patienter att ändra livsstil inför operation, med målet att minska risk för komplikationer och mortalitet.
- Under året har Karolinska samverkat med europeiska universitetssjukhus för att planera och beskriva en "**Health Transformation Academy**", där Karolinska kommer att vidareutveckla utbildning(ar) inom innovation.

Innovationsprojekt Covid-19

Ett stort antal innovationer har utvecklats och arbeten har genomförts av innovationsverksamheten i samband med Covid-19, vilket medfört att innovationstakten har ökat. Med anledning av pandemin belyses det arbete och de innovationer som initierats under 2020.

Skyddsutrustning togs fram och producerades av flertalet innovationskontor,

- Tillverkning av **skyddsvisir**, **skyddsförkläden** och utveckling av egen produktionslina vid Södersjukhuset för en säkrad tillgång till skyddsutrustning. Mallar och instruktionsvideos sammanställdes, spreds och fick stort genomslag. Många hörde av sig och tackade, däribland Danderyds sjukhus, daglig verksamhet i Eslöv, kriminalvården Stockholm, kommunen i Filipstad, Örby scouter och många, många fler. Initiativet fick också ett stort medialt genomslag vilket bidrog till spridningen av mallarna.
- Genom upprättande av en lokal tillverkningsavdelning i samverkan med rehabiliteringsmedicin på Danderyds sjukhus så togs 5000 visir fram under vårens pandemikris 2020.
- Utvärdering av **nya typer av ansiktsmasker** som sedan kunnat testats och används av Akut samt IVA personal på Danderyds sjukhus.
- Framtagning av ny skyddsprodukt **Corona-skärm** vid Danderyds sjukhus för Covid-19 smitta för användning inom sjukvården.
- Utvärdering av ny teknik för kameraövervakning **Corona kamera** i samband med pandemin. Förenklad egentillverkning vid infektionskliniken och rehab på Danderyds sjukhus.
- Prototypframtagning **intuberingshuv åt IVA**, vid Södertälje sjukhus i samarbete med Södertälje Science Park och lokalt företag.

- Anpassning och tillverkning av långärmade **skyddsförkläden** vid Södertälje sjukhus, efter gåva av 7000 kemskyddsdräkter från Försvarmakten, tillsammans med studenter från Södertälje Science Park och KTH Södertälje och etablering av en produktionslinje i Södertälje Science Park bemannat av studenter. Arbetet fick medial uppmärksamhet i både lokal press och tv.
- S:t Eriks ögonsjukhus har producerat **skyddsutrustning** och även spridit **kunskapen** till andra ögonmottagningar i regionen.

45.000

videomöten per månad genomförs
med hjälp av appen Alltid öppet.

Innovationsprojekt som utvecklades och implementerades.

- **Alltid öppet** och implementering av digitala vårdmöten för Region Stockholm och Region Gotland som innefattar videomöte, chatt, riktade erbjudanden till kronikergrupper, beställning av provtagning för Covid-19 för hemtest. Folkandvården i Region Stockholm är ansluten till Alltid öppet med journalsystemet T4 och nu planeras ett breddinförande. 725 enheter inom Region Stockholm och Gotland är anslutna till Alltid öppet. 950.000 invånare har laddat ner appen Alltid öppet och ca 45.000 videomöten per månad genomförs. 132 enheter har startat upp "chatta" med din mottagning. 600.000 hemtestbeställ-

ningar har genomförts via Alltid öppet (15/6–31/12).

- Södertälje Sjukhus har genomfört ett pilotprojekt för **distansmonitorering av patienter med Covid-19**. Projektet fick stor medial uppmärksamhet.
- **IVA dagboken** – genom sammanställning av den senaste forskningen, samt genom intervjuer och observationer på IVA Sös under våren 2020, har behov och potentiella sätt för att minska effekterna av PICS kartlagts med minskade effekter av Post Intensive Care Syndrome (PICS).
- **Risicanalys** genomfördes vid Södersjukhuset – effekter av pandemin och kartläggning av kritiska artiklar, som sedan kommunicerades till Medicarrier.
- Kartläggning av **personalens** upplevelse under pandemin vid Södersjukhuset.
- **Utbildningsstöd** via Smart Training Platform, STP, vid Södersjukhuset.
- Design och egentillverkning av produkt för **tablettträkning** vid Södertälje sjukhus genom 3D-utskrift.
- Provuppställning av **ampullbrytare** vid Södertälje sjukhus.

- **Restaurangpuckar** på akuten vid Tiohundra. Idén till användningen av puckar kom i samband med covid-19 då behovet av ett öppnare väntrum och mindre trängsel uppkom.
- I januari 2020 startade Tiohundra ett **mobilt team** på Norrtälje sjukhus för att kunna ge patienter vård i hemmet.
- **Luftvägsmottagningen** vid Tiohundra kom till under våren 2020 och är en tidbokad öppenvårdsmottagning för patienter med luftvägssymtom.

- **AutoMed**, ett innovationsprojekt på Karolinska Universitetssjukhuset kring automation och robotik, har indirekt stöttat arbetet under covid-pandemin när provvolymerna ökade drastiskt.
- **Innovationsutbildningarna** vid Karolinska Universitetssjukhuset har gjorts digitala, och kan nu erbjudas både live via länk och genom förinspelade lektioner/föreläsningar.
- Stöd till framtagning av kammare för **avdödning av Covid -19** virus vid Danderyds sjukhus.
- Hälso- och Sjukvårdsförvaltningen har skapat lösningar och utvecklat administrativa rutiner som gett bättre förutsättningar för vårdgivarna att bedriva digital vård. Det gäller utveckling av **digital vårdersättning** som ersättning för digitala vårdbesök. Digitaliseringsmognaden inom förvaltningen har också ökat genom utvecklade digitala kommunikationssätt.
- **Digital tillsyn, utbildning och uppföljning av informationshanteringen** inom Region Stockholm genomförts av Kulturförvaltningen.
- Trafikförvaltningen har genom projektet **Trängselinformation** utvecklat en **prognosmotor** på befintlig passagerarräkning som ger resenären möjlighet att ta del av en trängselprognos på planerade turer i SL:s mobilapp och webb.
- Trafikförvaltningen, i samverkan med trafikoperatörer, har infört en ny funktion ombord på bussar i kollektivtrafiksystemet. Resenärer och förare kan genom knapptryckning rapportera vid hög nivå av resenärer ombord vilket innebär **risk för trängsel**. Information redovisas på digital skylt som visar för väntande resenärer att fordonet är fullsatt och med informationsrapport till trafikledning.
- Trafikförvaltningen har i samarbete med KTH gjort en **skattning av förändrade resmönster inom kollektivtrafiken** baserade på resefrekvenser och sociodemografiska variabler. Modellen har möjliggjort en komparativ analys av fem områdeskluster och påvisade geografiska och sociodemografiska skillnader i hur pandemin påverkar resande med kollektivtrafiken.

Innovationsboks lut 2020

Innovationsboks lut 2020 ingår i Region Stockholms årsredovisning. Underlagen till boks lutet har samlats in från förvaltningar och regionägda bolag inom Region Stockholm. Mer information och kontaktuppgifter finns på sl.se/innovation.

Region Stockholm

Regionledningskontoret
Box 225 50, 104 22 Stockholm
regionstockholm.se